

constatându-se lipsa Curții de Conturi, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul părții prezente solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, întrucât: art. 2 alin. (2) din Legea nr. 94/1992, republicată, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 77/2002, încalcă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (4) și (5), ale art. 21 și ale art. 140 alin. (1) teza a doua, în măsura în care se interpretează că hotărârile adoptate de Plenul Curții de Conturi în temeiul art. 28 din legea criticată nu sunt supuse cenzurii instanțelor judecătorești; art. 19 lit. c) din lege ar putea conduce la interpretarea că atribuțiile Curții de Conturi se extind și asupra persoanelor fizice; or, pentru asemenea argumente, Curtea Constituțională a constatat neconstituționalitatea fostului art. 19 lit. d) din Legea nr. 94/1992. Depune note scrise.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (2) din Legea nr. 94/1992, republicată, modificată și completată prin Legea nr. 77/2002, întrucât consideră că acestea sunt în conformitate cu prevederile din Constituție invocate ca fiind încălcate. În ceea ce privește dispozițiile art. 19 lit. c) din aceeași lege, consideră că acestea sunt neconstituționale pentru aceleași considerente care au justificat și admiterea excepției de neconstituționalitate a fostului art. 19 lit. d) din Legea nr. 94/1992.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 12 mai 2003, pronunțată în Dosarul nr. 839/2003, **Curtea de Apel București – Secția contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 alin. (2) și ale art. 19 lit. c) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, modificată și completată prin Legea nr. 77/2002.** Excepția a fost ridicată de Societatea Comercială „MEDIAPRO INTERNAȚIONAL” – S.A. într-o cauză de contencios administrativ privind anularea parțială a unei hotărâri a Plenului Curții de Conturi.

În motivarea excepției se susține că art. 2 alin. (2) din Legea nr. 94/1992, care prevede că numai Parlamentul poate opri controalele Curții de Conturi și numai pe motiv de depășire a competenței, este neconstituțional dacă „se interpretează în sensul că actele administrative emise de Curtea de Conturi, pentru a căror contestare nu este prevăzută o procedură administrativ-jurisdicțională, incluzând aici și hotărârile luate în temeiul art. 28 din această lege, nu sunt supuse cenzurii instanțelor judecătorești”. Se consideră că, „dacă se admite o asemenea interpretare, art. 2 alin. (2) din Legea nr. 94/1992 constituie o încălcare a principiului liberului acces la justiție consacrat în art. 21 din Constituția României” și a art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În susținerea excepției de neconstituționalitate a art. 19 lit. c) din Legea nr. 94/1992, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 77/2002, se invocă Decizia Curții Constituționale nr. 28 din 23 februarie 1999 prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate a art. 19 lit. d) din aceeași lege. Se precizează că, ulterior publicării acestei decizii, textul a cărui neconstituționalitate a fost constatată a fost abrogat în mod expres, însă a fost reintrodus și

completat prin Legea nr. 77/2002, de data aceasta la litera c) a art. 19. Autorul excepției consideră că, în actuala redactare, textul încalcă dispozițiile art. 139 alin. (1) din Constituție, deoarece îndeplinirea obligațiilor financiare pe care acesta le reglementează nu poate intra în sfera administrării sau întrebuintării resurselor financiare ale statului și sectorului public, ci aparțin sferei dreptului de proprietate al debitorilor, în temeiul cărora ei se pot opune creanței. Mai arată că, „în cazul în care activitatea Curții de Conturi se extinde și asupra executării de către debitori a obligațiilor de plată, înseamnă că verificarea se îndreaptă asupra activității debitorilor în loc să privească activitatea organelor statului legată de emiterea și executarea titlurilor executorii, ca element esențial al disciplinei și politicii financiare a statului”. În sfârșit, se susține că „specializarea funcțională și delimitarea atribuțiilor ce revin diferitelor categorii de autorități publice constituie o cerință constituțională ce rezultă din rigorile principiului separației puterilor în stat, care ar fi astfel încălcat”.

Curtea de Apel București – Secția contencios administrativ apreciază că excepția de neconstituționalitate a art. 2 alin. (2) din Legea nr. 94/1992 este întemeiată, întrucât textul poate fi interpretat în sensul că instanțele judecătorești nu se pot pronunța asupra legalității actului prin care s-a dispus controlul, ceea ce ar reprezenta o încălcare a principiului liberului acces la justiție consacrat de art. 21 din Constituție. În ceea ce privește art. 19 lit. c) din aceeași lege, instanța consideră că acesta ar putea încălca prevederile art. 139 alin. (1) din Constituție prin aceea că include în sfera controlului și persoane juridice de drept privat care nu își îndeplinesc obligațiile financiare către stat, unitățile administrativ-teritoriale sau instituțiile publice, ceea ce ar excede noțiunii de control asupra modului de formare, administrare și întrebuintare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public sau asupra modului de gestionare a patrimoniului privat al statului.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată. Astfel, în legătură cu prevederile art. 2 alin. (2) din legea criticată, prevederi potrivit cărora Parlamentul are posibilitatea de a stopa controalele efectuate din oficiu de Curtea de Conturi numai pentru depășirea competențelor legale, consideră că textul privește doar activitatea de control ca atare, iar nu și actele emise de Curtea de Conturi ca urmare a controlului, acestea din urmă fiind supuse controlului jurisdicțional prevăzut de lege.

În ceea ce privește neconstituționalitatea art. 19 lit. c) din aceeași lege, arată că în controlul privind formarea resurselor financiare ale statului, la care se referă art. 139 din Constituție, se include și controlul asupra resurselor financiare ale bugetului de stat, fără deosebire de natura capitalului societății comerciale în sarcina căreia se stabilesc obligații financiare. În plus, exercitarea, împreună cu reprezentanții instituțiilor competente în domeniul supus controlului, a competenței prevăzute la articolul criticat nu este de natură să afecteze sau să dubleze activitatea acestora în ceea ce privește persoanele juridice de drept privat controlate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, republicată, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 2 alin. (2) și ale art. 19 lit. c) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, modificată și completată prin Legea nr. 77/2002, al cărui conținut este următorul:

— Art. 2 alin. (2): *„Controalele Curții de Conturi se inițiază din oficiu și nu pot fi oprite decât de Parlament și numai în cazul depășirii competențelor stabilite prin lege.”;*

— Art. 19 lit. c): *„Curtea de Conturi poate hotărî efectuarea de controale și la alte persoane juridice decât cele menționate la art. 18, care: [...]”*

c) nu își îndeplinesc obligațiile financiare către stat, unitățile administrativ-teritoriale sau instituțiile publice, verificările efectuându-se împreună cu reprezentanții instituțiilor competente în domeniul supus controlului.”

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, aceste prevederi de lege contravin art. 21 și art. 139 alin. (1) din Constituție. La data pronunțării prezentei decizii, potrivit Legii de revizuire a Constituției României nr. 429/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 758 din 29 octombrie 2003, la art. 21 au fost introduse alineatele (3) și (4), iar art. 139 alin. (1) a fost modificat. De asemenea, potrivit Constituției României, republicată, cu reactualizarea denumirilor și o nouă nume-rotare a textelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 31 octombrie 2003, art. 139 alin. (1) a devenit art. 140 alin. (1). Prevederile constituționale menționate au următorul conținut:

— Art. 21: *„(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.*

(2) Nici o lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept.

(3) Părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil.

(4) Jurisdicțiile speciale administrative sunt facultative și gratuite.”;

— Art. 140 alin. (1): *„Curtea de Conturi exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întreținere a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public. În condițiile legii organice, litigiile rezultate din activitatea Curții de Conturi se soluționează de instanțele judecătorești specializate.”*

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea reține următoarele:

I. Prima critică de neconstituționalitate privește dispozițiile art. 2 alin. (2) din Legea nr. 94/1992, republicată, în legătură cu care autorul excepției susține că ar putea fi interpretate în sensul că actele administrative emise de Curtea de Conturi, inclusiv hotărârile luate de

aceasta în temeiul art. 28 din lege, pentru a căror contestare nu este prevăzută o procedură administrativ-jurisdicțională, nu sunt supuse cenzurii instanțelor judecătorești. Se consideră că prin aceasta se încalcă prevederile art. 21 din Constituție referitoare la accesul liber la justiție și art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul la un proces echitabil.

Această critică nu poate fi reținută, întrucât în realitate ea nu privește constituționalitatea textului, ci se solicită Curții să lămurească înțelesul unui text de lege. Or, potrivit dispozițiilor art. 2 alin. (3) teza a doua din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, Curtea Constituțională *„nu se poate pronunța asupra modului de interpretare și aplicare a legii, ci numai asupra înțelesului său contrar Constituției”*, astfel că, sub acest aspect, excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă.

De altfel, din conținutul prevederilor de lege ce constituie obiectul controlului de constituționalitate nu rezultă că lipsa unei proceduri administrativ-jurisdicționale îngreunează liberul acces la justiție. Dimpotrivă, aceste prevederi sunt chiar în sensul art. 21 alin. (3) și (4) din Constituție, republicată, și al art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, texte care dispun în legătură cu dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, jurisdicțiile speciale administrative fiind facultative și gratuite. Mai mult, în actuala redactare, prevederile constituționale ale art. 140 referitoare la *„Curtea de Conturi”* stabilesc la alin. (1) că *„[...] litigiile rezultate din activitatea Curții de Conturi se soluționează de instanțele judecătorești specializate”*. Așa fiind, excepția de neconstituționalitate a art. 2 alin. (2) din Legea nr. 94/1992, republicată, este neîntemeiată și urmează să fie respinsă.

II. Cea de a doua critică de neconstituționalitate vizează prevederile art. 19 lit. c) din Legea nr. 94/1992, republicată, în temeiul căror Curtea de Conturi poate hotărî efectuarea de controale, împreună cu reprezentanții instituțiilor competente în domeniul supus controlului, și la persoanele juridice care nu își îndeplinesc obligațiile financiare către stat, unitățile administrativ-teritoriale sau instituțiile publice, altele decât cele prevăzute la art. 18 din lege.

Examinând textul de lege criticat, Curtea constată că acesta conservă soluția de principiu cuprinsă în vechea reglementare a art. 19 lit. d) din Legea nr. 94/1992, care a fost declarat neconstituțional de către Curtea Constituțională. Astfel, prin Decizia Curții Constituționale nr. 28 din 23 februarie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 178 din 26 aprilie 1999, a fost admisă excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 19 lit. d) din Legea nr. 94/1992. Pentru a pronunța această soluție, s-a reținut că, în concordanță cu dispozițiile art. 139 alin. (1) din Constituție, potrivit art. 16 alin. (1) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, *„aceasta își exercită funcțiunea de control asupra modului de formare, de administrare și de întreținere a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, precum și asupra modului de gestionare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale. Față de această dispoziție legală, îndeplinirea obligațiilor financiare la care se referă*

art. 19 lit. d) din Legea nr. 94/1992 nu poate intra în sfera administrării sau întrebuințării resurselor financiare, întrucât acestea privesc resurse constituite ce nu sunt cuprinse în sfera sintagmei «formarea resurselor financiare ale statului și sectorului public», care implică stabilirea și emiterea titlurilor executorii în vederea constituirii acestor resurse, precum și urmărirea executării titlurilor. Atât emiterea titlului, cât și executarea lui se includ în sfera drepturilor ce revin statului și unităților sectorului public, în calitate de creditori, pe când îndeplinirea de către debitori a obligațiilor de plată face parte din sfera dreptului de proprietate al acestora, în temeiul căruia ei se pot opune creanței. De aceea, în noțiunea de formare a resurselor financiare nu intră și îndeplinirea de către debitori a obligațiilor rezultând din titluri executorii. De asemenea, prin aceeași decizie Curtea a mai reținut că, „în cazul în care controlul Curții de Conturi se extinde și asupra executării de către debitori a obligațiilor de plată, înseamnă că verificarea se îndreaptă asupra activității debitorilor, în loc să privească activitatea organelor statului legată de emiterea și executarea titlurilor executorii, ca element esențial al disciplinei și politicii financiare a statului. Prin această deplasare a obiectivelor controlului, se ajunge la nerealizarea scopului esențial, și anume asigurarea controlului activității organelor de stat în domeniul financiar“, or, „pentru persoanele juridice din sectorul public, potrivit art. 139 din Constituție, controlul Curții de Conturi privește și modul de administrare și utilizare a resurselor, ceea ce implică, în sensul art. 17 din Legea nr. 94/1992, îndeplinirea obligațiilor financiare la care se referă art. 19 lit. d) din aceeași lege“. În sfârșit, Curtea a statuat că „în ipoteza prevăzută de art. 19 lit. d) din Legea nr. 94/1992, respectiv efectuarea de controale și la alte persoane juridice decât cele menționate la art. 18, care nu își îndeplinesc obligațiile financiare către stat, unitățile administrativ-teritoriale și instituțiile publice, statul nu are o asemenea participare, astfel încât persoanele juridice respective nu fac parte din sectorul public. [...] Specializarea funcțională și delimitarea atribuțiilor ce revin diferitelor categorii de autorități publice constituie o cerință constituțională ce rezultă din rigorile principiului separației puterilor în stat. De aceea, competenței administrației publice, în speță a

organelor din sistemul Ministerului Finanțelor, așa cum este stabilită prin Ordonanța Guvernului nr. 70/1997, nu i se poate substitui, în ipoteza prevăzută de art. 19 lit. d) din Legea nr. 94/1992, o altă autoritate publică, respectiv Curtea de Conturi, fără ca o asemenea situație să nu reprezinte o atingere a fundamentelor constituționale ale specializării autorităților publice, cu consecințe negative în ce privește responsabilitatea acestor autorități și funcționarea serviciilor publice statale. Curtea de Conturi, în temeiul art. 18 din Legea nr. 94/1992, controlează statul și unitățile administrativ-teritoriale, în calitate de persoane juridice de drept public, cu serviciile și instituțiile lor publice, autonome sau nu, iar acceptarea soluției legislative cuprinse în art. 19 lit. d) din Legea nr. 94/1992 ar putea conduce, pentru identitate de rațiuni, la o interpretare, desigur exagerată, dar nu imposibilă, în sensul extinderii controlului Curții de Conturi chiar și asupra persoanelor fizice“. Pentru considerentele expuse, Curtea Constituțională a admis excepția și a constatat că prevederile art. 19 lit. d) din Legea nr. 94/1992 sunt neconstituționale.

Curtea observă că noile dispoziții legale, cuprinse în art. 19 lit. c) din Legea nr. 94/1992, republicată, cu modificările ulterioare, nu au eliminat „veninul de neconstituționalitate“ din vechea reglementare. Efectuarea de către Curtea de Conturi a controlului la persoanele juridice, în afara celor menționate în art. 18 din Legea nr. 94/1992, republicată, care nu-și îndeplinesc obligațiile financiare către stat, unitățile administrativ-teritoriale sau instituțiile publice se situează în continuare în afara dispozițiilor art. 140 alin. (1) din Constituție, republicată. Faptul că aceste verificări se fac împreună cu reprezentanții instituțiilor competente în domeniul supus controlului nu este nici el de natură să elimine paralelismele dintre controalele efectuate de Curtea de Conturi și alte instituții competente. Așa fiind, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 19 lit. c) din Legea nr. 94/1992, republicată, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 77/2002, urmează să fie admisă, Curtea Constituțională constatând că aceste dispoziții sunt neconstituționale.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, republicată, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

1. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Comercială „MEDIAPRO INTERNAȚIONAL“ — S.A. din București în Dosarul nr. 839/2003 al Curții de Apel București — Secția contencios administrativ și constată că prevederile art. 19 lit. c) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, modificată și completată prin Legea nr. 77/2002 sunt neconstituționale.

II. Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 alin. (2) din Legea nr. 94/1992, republicată, modificată și completată prin Legea nr. 77/2002, excepție ridicată de același autor în dosarul aceleiași instanțe.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 4 decembrie 2003.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent șef,
Gabriela Dragomirescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 486

din 11 decembrie 2003

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 din Decretul nr. 143/1955
privitor la organizarea și funcționarea oficiilor juridice și ale art. 25 din Legea nr. 51/1995
pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată**

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Aurelia Popa	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 din Decretul nr. 143/1955 privitor la organizarea și funcționarea oficiilor juridice și ale art. 25 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, excepție ridicată de Alecu Petrea în Dosarul nr. 1.362/C/2003 al Tribunalului Galați — Secția civilă.

La apelul nominal răspunde autorul excepției, lipsă fiind cealaltă parte, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Autorul excepției solicită admiterea acesteia, motivând că art. 15 din Decretul nr. 143/1955, care prevede obligația pentru jurisperșii de a-și desfășura activitatea numai pe baza contractului de muncă, este anacronic, contravenind prevederilor Constituției privitoare la dreptul la muncă în condițiile economiei de piață, și că art. 25 din Legea nr. 51/1995, republicată, este de asemenea neconstituțional, deoarece interzice consilierilor juridici, sub sancțiunea legii penale, acordarea de asistență juridică.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, invocând jurisprudența Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 81 din 25 mai 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 325 din 8 iulie 1999. Se arată că dispoziția legală supusă controlului de constituționalitate se regăsește în art. 2 și 3 din Legea nr. 514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 867 din 5 decembrie 2003, care abrogă Decretul nr. 143/1955. Se arată, de asemenea, că art. 10 lit. a) din Legea nr. 514/2003 prevede expres incompatibilitatea profesilor de avocat și consilier juridic.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 16 septembrie 2003, pronunțată în Dosarul nr. 1.362/C/2003, **Tribunalul Galați — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 din Decretul nr. 143/1955 privitor la organizarea și funcționarea oficiilor juridice și ale art. 25 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată.** În fapt, astfel cum rezultă din dosarul cauzei, prin Hotărârea nr. 8 din 20 mai 2003, pronunțată de Arbitrajul Camerei de

Comerț, Industrie și Agricultură Galați, s-a respins acțiunea formulată de Alecu Petrea, autorul excepției, în contradictoriu cu intimata Societatea Comercială „Metex” — S.A. din Galați, prin care el solicitase suma de 61.941.126 lei reprezentând contravaloarea prestației de reprezentare a intimatei într-un proces civil. Instanța de arbitraj a reținut că autorul excepției nu a reprezentat intimata în baza unui contract de muncă, ci în baza unei convenții civile, deși nu avea calitatea de avocat în sensul art. 20 și art. 22 din Legea nr. 51/1995, republicată. Hotărârea a fost atacată cu acțiune în anulare, în fața Secției civile a Tribunalului Galați, iar în cadrul acestei acțiuni contestatorul Alecu Petrea a ridicat excepția de neconstituționalitate în discuție.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, se arată că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3) referitoare la România ca stat de drept, ale art. 16 referitoare la egalitatea în drepturi, ale art. 37 alin. (1) referitoare la dreptul de asociere [devenit art. 40 alin. (1) din Constituția revizuită], ale art. 38 alin. (1) referitoare la dreptul la muncă și la alegerea profesiei [devenit art. 41 alin. (1) din Constituția revizuită], ale art. 49 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți (devenit art. 53 din Constituția revizuită) și ale art. 134 alin. (1) referitor la economia de piață [devenit art. 135 alin. (1) din Constituția revizuită]. În argumentarea excepției, se arată că dispozițiile criticate sunt anacronice, nu se corelează cu legislația în vigoare, fiind astfel contrare principiilor și drepturilor consacrate de Constituție și tratatele internaționale privitoare la drepturile omului. Se susține că prin art. 25 din Legea nr. 51/1995, republicată, li se interzice consilierilor juridici acordarea de asistență juridică, sub sancțiunea legii penale, punându-i astfel în imposibilitate de a-și practica profesia aleasă, profesie prin excelență liberală.

Exprimându-și opinia asupra excepției, **Tribunalul Galați — Secția civilă** arată că toți absolvenții Facultății de drept au posibilitatea de a opta pentru exercitarea anumitor funcții și profesii, dobândind drepturi a căror exercitare este limitată de această opțiune. Autorul excepției și-a ales profesia și locul de muncă în mod liber, fără ca drepturile constituționale să-i fie încălcate, iar exercitarea acestei profesii se face în condițiile Decretului nr. 145/1955. Caracterul eventual anacronic al acestui decret nu poate fi înlăturat decât prin intervenția legiuitorului. De asemenea, instanța de judecată arată că art. 25 din Legea nr. 51/1995, republicată, nu încalcă prevederile Constituției, deoarece existența sa este justificată de specificul exercitării profesiei de avocat: raporturile care se stabilesc între client și avocat, natura mandatului special dat avocatului, răspunderea avocatului pentru exercitarea defectuoasă a mandatului primit, natura liberală a acestei profesii.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și formula punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate. De asemenea, în conformitate cu dispozițiile art. 18¹ din Legea

nr. 35/1997, cu modificările ulterioare, s-a solicitat punctul de vedere al instituției Avocatul Poporului.

Guvernul consideră că excepția invocată este inadmisibilă, deoarece soluționarea cauzei nu depinde de prevederile legale supuse controlului de constituționalitate, în consecință nu este îndeplinită cerința cuprinsă în art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată. Pe de altă parte, precizează că raportarea de către autorul excepției a dispozițiilor Decretului nr. 143/1955 privind organizarea și funcționarea oficiilor juridice la prevederile Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea funcției de avocat nu poate face obiectul contenciosului constituțional, care are în vedere compatibilitatea textului criticat cu dispozițiile constituționale, iar nu compararea mai multor prevederi legale între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției. În acest sens, s-a pronunțat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 81 din 25 mai 1999. Pe fond, Guvernul consideră că excepția este neîntemeiată în raport cu fiecare dintre prevederile constituționale invocate de autorul excepției.

Avocatul Poporului apreciază că prevederile legale supuse controlului sunt constituționale. În ce privește preținsa contrarietate a dispozițiilor legale criticate, în raport cu prevederile art. 16 din Constituție, se arată că inegalitatea statutului celor două categorii profesionale are la bază deosebiri ce decurg din specificul atribuțiilor fiecăreia dintre aceste categorii, inclusiv în ceea ce privește faptul că, într-un caz, ne aflăm în prezența unui contract de muncă, în timp ce, în celălalt caz, activitatea se desfășoară în baza unui contract de mandat ce împrumută elemente ale contractului de antrepriză. Referitor la neconstituționalitatea art. 25 din Legea nr. 51/1995, republicată, față de art. 38 alin. (1) din Constituție, se arată că textul de lege criticat nu îngrădește dreptul la muncă al consilierilor juridici. Susținerile autorului excepției, potrivit cărora dispozițiile art. 15 din Decretul nr. 143/1955 nu mai corespund realităților sociale prezente și că sunt inechitabile pentru o mare categorie de juriști, nu reprezintă critici de neconstituționalitate. Cu privire la celelalte prevederi constituționale invocate de autorul excepției, se precizează că aceste critici sunt irelevante pentru soluționarea excepției.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, republicată, ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, pe de o parte, dispozițiile art. 15 din Decretul nr. 143/1955 privitor la organizarea și funcționarea oficiilor juridice, care prevăd că „*Jurisconsulții, ca angajați ai unităților la care activează, sunt supuși prevederilor Codului muncii*”, iar pe de altă parte, dispozițiile art. 25 din Legea nr. 51/1995, republicată, pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, dispoziții conform cărora „*Exercitarea oricărei activități*

de asistență juridică specifică profesiei de avocat, de către persoana care nu este înscrisă în tabloul avocaților, constituie infracțiune și se sancționează potrivit legii penale”.

Autorul excepției susține că aceste dispoziții sunt contrare prevederilor constituționale ale art. 16 referitoare la egalitatea în drepturi, ale art. 38 alin. (1) referitoare la dreptul la muncă și la alegerea profesiei [devenit art. 41 alin. (1) din Constituția revizuită], ale art. 49 (devenit art. 53 din Constituția revizuită) privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și ale art. 134 alin. (1) [devenit art. 135 alin. (1) din Constituția revizuită] referitor la economia de piață. În motivarea excepției, se arată că este încălcat principiul egalității în drepturi, deoarece jurisconsulții, deși au aceeași pregătire ca avocații, nu-și pot exercita profesia decât în cadrul unui contract de muncă și în condiții prevăzute de Codul muncii. Dispozițiile art. 25 din Legea nr. 51/1995 interzic jurisconsulților dreptul de a exercita profesia de avocat, deci dreptul de a exercita o profesie pentru care s-au pregătit. Se mai arată că dispozițiile art. 15 din Decretul nr. 143/1955 sunt contrare principiilor economiei de piață și inechitabile pentru o mare categorie de juriști, contravenind astfel prevederilor constituționale.

Examinând textele de lege ce fac obiectul excepției de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele:

I. Referitor la dispozițiile Decretului nr. 143/1955, ulterior sesizării Curții Constituționale, acestea au fost abrogate în temeiul prevederilor art. 27 din Legea nr. 514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 867 din 5 decembrie 2003. Potrivit noii reglementări, consilierii juridici pot să fie numiți în funcție sau angajați în muncă, în condițiile legii (art. 2); cei numiți în funcție au statutul de funcționar, potrivit funcției și categoriei acestora [art. 3 alin. (1)], iar cei angajați în muncă au statutul de salariat [art. 3 alin. (2)]. De asemenea, conform dispozițiilor art. 10 lit. a) și c) din Legea nr. 514/2003, exercitarea profesiei de consilier juridic este incompatibilă cu calitatea de avocat și cu orice altă profesie autorizată sau salarizată în țară sau în străinătate.

Cu privire la excepția ridicată, este de observat că absolvenții facultăților de drept au acces și pot exercita diferitele profesii juridice numai în condițiile stabilite prin legile de organizare și exercitare a acelor profesii, ceea ce exclude ipoteza inegalității în drepturi a juriștilor care exercită o profesie, în raport cu cei care exercită o altă profesie, ori îngrădirea dreptului la muncă al acestora.

Curtea constată că nu sunt întemeiate criticele de neconstituționalitate, deoarece nici reglementările legale ce configurează statutul juridic al consilierului juridic și nici acelea privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat nu pot fi considerate neconstituționale. Preținsa inegalitate a statutului celor două categorii profesionale are la bază deosebiri ce decurg din specificul atribuțiilor și al temeiurilor juridice ale fiecăreia dintre aceste categorii, inclusiv în ceea ce privește faptul că într-un caz ne aflăm în prezența unui contract de muncă, în timp ce în celălalt caz activitatea se desfășoară în baza unui contract de mandat ce împrumută elemente ale contractului de antrepriză. În acest sens este și jurisprudența Curții Constituționale, de exemplu Decizia nr. 81 din 25 mai 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 325 din 8 iulie 1999.

Cu privire la susținerea că dispozițiile criticate încălcă prevederile art. 53 din Constituție, republicată, potrivit cărora exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns prin lege, dacă aceasta se impune, între altele,

pentru apărarea drepturilor și libertăților cetățenilor, precum și pe cele ale art. 135 alin. (1) din Legea fundamentală, republicată, referitoare la economia de piață, Curtea constată că acestea nu au legătură cu prevederile legale a căror neconstituționalitate a fost invocată.

II. Cea de a doua critică de neconstituționalitate privește raportarea de către autorul excepției a dispozițiilor art. 15 din Decretul nr. 143/1955 la prevederile art. 25 din Legea nr. 51/1995, republicată. Curtea constată că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestui text cu dispozițiile constituționale pretins violate, iar nu compararea prevederilor mai multor legi între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției. Procedându-se altfel, s-ar ajunge, inevitabil, la concluzia că, deși fiecare dintre dispozițiile legale este constituțională, numai

coexistența lor ar pune în discuție constituționalitatea uneia dintre ele. Rezultă deci că nu ne aflăm în prezența unei chestiuni privind constituționalitatea unor texte de lege.

În ceea ce privește dispozițiile art. 22 din Legea nr. 51/1995 (devenit art. 25 în urma republicării legii), Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra constituționalității acestora prin Decizia nr. 66/1996, definitivă prin Decizia nr. 124/1996, ambele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 325 din 5 decembrie 1996, precum și prin Decizia nr. 391/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 143 din 8 aprilie 1998. Curtea a precizat că incriminarea exercitării ilegale a profesiei de avocat este consecința logică a garantării constituționale a dreptului la apărare prin asistarea de către un avocat, adică de o persoană având această calitate dobândită în condițiile legii.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, republicată, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (1) și al art. 25 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 din Decretul nr. 143/1955 privitor la organizarea și funcționarea oficiilor juridice și ale art. 25 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, excepție ridicată de Alecu Petrea în Dosarul nr. 1.362/C/2003 al Tribunalului Galați — Secția civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 11 decembrie 2003.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AGRICULTURII, PĂDURILOR, APELOR ȘI MEDIULUI

ORDIN

privind aprobarea Ghidului tehnic general pentru aplicarea procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu

În temeiul prevederilor art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2002 privind prevenirea, reducerea și controlul integrat al poluării, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 645/2002, și ale art. 11 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 739/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului,

ministrul agriculturii, pădurilor, apelor și mediului emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Ghidul tehnic general pentru aplicarea procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Anexa conținând Ghidul tehnic general pentru aplicarea procedurii de emitere a autorizației integrate de

mediu se pune la dispoziție celor interesați pe pagina de web a Ministerului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului, la adresa: www.mappm.ro, de către Direcția de prevenire și management al fenomenelor periculoase.

Art. 3. — Prezentul ordin se va publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul agriculturii, pădurilor, apelor și mediului,

Petre Daea,
secretar de stat

București, 7 ianuarie 2004.
Nr. 36.

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI

ORDIN
pentru aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli rectificate ale institutelor naționale de cercetare-dezvoltare pe anul 2003

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 7.079 din 5 decembrie 2003 privind aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli rectificate ale institutelor naționale de cercetare-dezvoltare pe anul 2003, în temeiul art. 2 alin. (3) din Legea nr. 292/2002 privind stabilirea modalității de aprobare a bugetelor de venituri și cheltuieli ale institutelor naționale de cercetare-dezvoltare, în temeiul art. 24 alin. (1) și al art. 25 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările ulterioare, în baza Hotărârii Guvernului nr. 741/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului, cu modificările ulterioare,

ministrul educației, cercetării și tineretului emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă bugetele de venituri și cheltuieli rectificate pe anul 2003 ale institutelor naționale de cercetare-dezvoltare din coordonarea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului, prevăzute în anexele 1—12*) care fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — (1) Cheltuielile totale aferente veniturilor înscrise în bugetele de venituri și cheltuieli prevăzute la art. 1 reprezintă limite maxime ce nu pot fi depășite decât în cazuri bine justificate și numai cu aprobarea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului, cu avizul Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei și al Ministerului Finanțelor Publice.

(2) În cazul în care în execuție se înregistrează depășiri sau nerealizări ale veniturilor aprobate, institutele naționale

de cercetare-dezvoltare vor efectua cheltuieli în funcție de realizarea veniturilor, cu încadrarea în indicatorii de eficiență aprobați.

Art. 3. — Nerespectarea prevederilor prezentului ordin atrage răspunderea contravențională în condițiile legii.

Art. 4. — Serviciul buget-contabilitate pentru cercetare va comunica bugetele de venituri și cheltuieli rectificate institutelor naționale de cercetare-dezvoltare sus-menționate, pentru ducerea la îndeplinire a prevederilor prezentului ordin.

Art. 5. — Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul educației, cercetării și tineretului,

Gheorghe Popa,
secretar de stat

București, 6 ianuarie 2004.
Nr. 3.001.

*) Anexele nr. 1—12 se comunică institutelor naționale de cercetare-dezvoltare menționate.

RECTIFICĂRI

În Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 190/2000 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase în România, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.344/2003, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 838 din 25 noiembrie 2003, se face următoarea rectificare:

— la alin. (1) al art. 37, în loc de: „*Metalele prețioase sub orice formă, ...*” se va citi: „*Metalele prețioase sub orice formă și pietrele prețioase, ...*”.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2—4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1—12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro